Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Nr. 68 | Kraków, czwartek 23 marca 1922 | Rocznik XXXI.

450 marek polskich miesięcznie

Zagranicą miesięcznie 800 Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

Cena numeru 20 Mk

Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partyi Socyalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświątecznych

Redakcya i Administracya: Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcyi Nr. 396. Telefon Administracyi Nr. 310.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy: Powszechne biuro reklamy „PRASA"

Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-86.

Konto czekowe 149.975.

Zaproszenie sowietów

Rząd sowiecki ma. co zdaniem dyplomatów ma być najwyższą sztuką, odrazu dwa żelaza w ogniu. Jak ongiś Bismark, który podobno jest dla Lenina wzorem w sztuce dyplomatycznej, miał równocześnie sojusz z Austryą i umowę reasekuracyjną z Rosyą, tak rząd sowiecki równocześnie Polsce grozi, narazie tylko papierowemi notami i umizga się, okazując chęć, a nawet wpraszając się na partnera do umowy Polski z państwami bałtyckiemi. W poprzedzającej tę umowę konferencyi warszawskiej rząd moskiewski nie wziął udziału rzekomo dlatego, że obrady były wysoce poufne — powód dziecinny, natomiast zaprasza uczestników na nową konferencyę do Rygi, a więc na terytoryum obce. Ma to być konferencya przy okazyi, albowiem przez Rygę będą przejeżdżali delegaci sowieccy na konferencyę do Genui i przy sposobności chcieliby być uczestnikami w umówionem w Warszawie wspólnem działaniu państw bałtyckich i Polski na tejże konferencyi.

Treść uchwał, powziętych na konferencyi warszawskiej nie została dotąd w całej rozciągłości podaną do publicznej wiadomości. Z komunikatu, wydanego przez biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych wiadomo tylko, że formalnego sojuszu nie zawarto, że ograniczono się tylko do skonstatowania i ustalenia porozumienia politycznego. Znaczy to, że państwa bałtyckie i Polska ustaliły wspólną linię postępowania dla konferencyi genueńskej, co jest zupełnie naturalnem wobec faktu, że te państwa będą miały wspólnego przeciwnika, a tym może być jedynie Rosya sowiecka.

Jest rzeczą wiadomą, że Rosya obecna, mimo olbrzymiej różnicy między obecnym a przedrewolucyjnym stanem rzeczy, uważa się za powołaną do utrzymania i do odbudowania wielkiej Rosyi. Mimo, że rewolucya Kiereńskiego, a za nią rewolucya Lenina uroczyście uznały prawo narodów do samostanowienia, rząd obecny przy każdej sposobności podkreśla, że jest na punkcie państwowości spadkobiercą i kontynuatorem tej polityki, która uznawała tylko naród panujący — w teoryi, bo w rzeczywistości naród rosyjski był rządzony zawsze — i innorodców. Rosya Bolszewicka w szeregu traktatów uznała niezawisłość państw kresowych i Polski i możliwie ma zamiar umowy te dotrzymać. Kto jednak może przewidywać przyszłość? Kto może wiedzieć, kiedy i jaka będzie przyszła Rosya? A ta przyszła Rosya, rezydująca obecnie na bruku Paryża i Berlina, drwi sobie z traktatów gwarantujących niepodległość Finlandyi, Łotwy Estonii i Polski, zapewniając, że Rosya bez wolnego przystępu do Bałtyku i bez „okna na zachód", tj. do Polski, żyć nie może.

Rosya sowiecka jedzie do Genui z nadzieją że tam znajdzie ratunek dla swej nędzy gospodarczej. Podczas gdy Lenin i Trocki uroczyście głoszą, że nikomu do spraw wewnętrznych Rosyi nie pozwolą się wtrącić, że Rosya jest na tyle silną, że potrafi odeprzeć wszystkie zamachy na swą niezawisłość i terytoryalną nienaruszalność, to równocześnie wyciągają ręce po pomoc Europy zarówno do niej w całości, jak i do jej grup kapitalistycznych na pojedynkę. Jeżeli delegacya sowiecka do Genui chce tam osiągnąć swój cel, tj. zainteresowanie mocarstw zachodnich dla gospodarczej odbudowy, musi tam dać gwarancye, że nietylko nie dopuści do zamachu na swój ustrój polityczny, ale, że też sama nie ma zamiaru wykonać zamachu na ustrój polityczny, opierający się na traktatach z nią zawartych. I około tego właśnie punktu obraca się, mimo skromnej nazwy porozumienia, sens konferencyi warszawskiej. Obawy Rosyi, że porozumienie to może być przeciw niej skierowane, jest naturalnie płonne i w Moskwie chyba o tem wiedzą, ale do gry politycznej czasem jest potrzebny udany strach, a temu właśnie uczuciu daia wyraz zarówno ostatnie noty Cziczerina, jak i zaproszenie na konferencyę w Rydze.

Mocarstwa zachodnie, w pierwszym rzędzie Francya, kilkokrotnie akcentowały, że zaproszenie Rosyi na konferencyę w Genui nie jest równoznaczne z uznaniem politycznem jej obecnego ustroju. Uznanie to, które w praktyce przez Anglię (umowa z Krasinem) i przez Włochy (umowa z Worowskim) już zostało dokonane, rozbija się o przyjęcie czy nieprzyjęcie przez sowiety długów przedwojennych, a kwestya ta ma raczej gospodarcze, aniżeli polityczne znaczenie. Jeżeli bowiem w Genui zadecydują odbudowę Rosyi i jeżeli to dzieło będzie dokonywane prawdopodobnie przez kapitał prywatny, to zapłata jeszcze kilku miliardów będzie miała dla Rosyi tylko drugorzędne znaczenie i o tę sprawę z pewnością porozumienie bolszewickiego rządu z kapitalistami europejskimi nie rozbija się. Jest więc zrozumiałem, że rząd sowiecki wobec czekających go w Genui zadań szuka oparcia o jakąś grupę państw i dlatego chce już przyjść do dzieła gotowego, chce być udziałowcem w zawartem w Warszawie porozumieniu.

Słusznie postąpił sobie rząd polski, przyjmując zaproszenie na konferencyę w Rydze. Na polu gospodarczem jedynie możliwem jest zbliżenie między obu państwami i każdy środek, do tego celu wiodący, powinien być wykorzystany. Że Polska nie ma wobec Rosyi agresywnych zamiarów, wypowiedziano dopiero wczoraj jasno na posiedzeniu klubów sejmowych; że natomiast Polska ma chęć i zamiar współpracować nad uregulowaniem wzajemnych stosunków gospodarczych i handlowych, jest tem pewniejszem, ileże leży to właśnie w interesie Polski. Z tej racyi konferencya w Rydze, jako że może ona ułatwić to zbliżenie, jest pożądaną i spodziewamy się po niej pomyślnych skutków.

lf.

Expose prezydenta ministrów

Stanowcze słowa w sprawie wileńskiej

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 21 marca.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu było pewnego rodzaju sensacyą polityczną. Posłowie zjawili się w licznym komplecie, loża dyplomatyczna i galerya były przepełnione. Przed otwarciem posiedzenia rozeszła się pogłoska, że rząd sprawę wileńską postawi w sposób stanowczy.

Jak było zapowiedziane, p. Ponikowski wygłosił expose, w którem wyjaśnił stanowisko rządu wobec wszystkich zagadnień życia państwowego. Kulminacyjnym punktem expose była sprawa wileńska, którą premier ujął w sposób jasny i stanowczy. Nie pomogły niesforne wybryki endecyi, która krzykami chciała zakłócić spokój. P. Ponikowski prosił o zatwierdzenie aktu złączenia i **przekazania go Sejmowi wileńskiemu.** Ta ostatnia formalność jest potrzebna, gdyż akt podpisany został tylko przez połowę delegacyi i dlatego koniecznem jest, aby nikt wrogo odnoszący się do połączenia Wilna z Polską nie miał podstawy kwestyonować aktu złączenia pod protekstem, że nie podpisała go większa część delegacyi.

Premier uroczyście stwierdził, że **rząd stać będzie bezwzględnie na stanowisku konstytucyjnem** i starać się będzie, aby poszanowanie zasad konstytucyi zostało wszczepione całemu społeczeństwu.

Wnioski w sprawie wileńskiej

Wniosek rządu

Warszawa. (PAT) Prezydent ministrów przesłał do marszałka Sejmu projekt uchwały w sprawie wileńskiej wraz z załącznikami i prośbą o przedłożenie go Sejmowi jako wniosku nagłego:

„Sejm ustawodawczy, przyjmując do wiadomości uchwałę sejmu w Wilnie zapadłą w dniu 20 lutego 1922 r. w przedmiocie przynależności państwowej ziemi wileńskiej, zatwierdza dołączony do niniejszej uchwały akt włączenia ziemi wileńskiej do Rzeczypospolitej z dnia 2 marca 1922 r., oraz wzywa rząd, aby podjął sprawowanie władzy państwowej ziemi wileńskiej niezwłocznie po zatwierdzeniu tego aktu przez Sejm wileński".

Wniosek endecko-chadecki

Wniosek nagły posłów Związku ludowo-narodowego, chrześciańskiego klubu i chrześciańskiego narodowego stronnictwa ludowego, narodowego Zjednoczenia ludowego, Zjednoczenia mieszczańskiego, Polskiego Stronnictwa katolicko-ludowego o niezwłoczne załatwienie sprawy wileńskiej:

„Wobec tego, że przynależność państwowa Wileńszczyzny jest ostatecznie dla całego narodu rozstrzygnięta, wysoki Sejm uchwalić raczy: 1) Sejm ustawodawczy Rzeczypospolitej wobec złożenia rządowi przez delegacyę sejmu wileńskiego uchwały z dnia 20 lutego b. r. o włączenie Wileńszczyzny do Polski stwierdza, że ziemia wileńska stanowi nierozdzielną część Rzeczypospolitej, 2) Sejm ustawodawczy uznaje 20 członków delegacyi sejmu wileńskiego za posłów do Sejmu ustawodawczego oraz 20 za ich zastępców, którzy wejdą w skład Sejmu ustawodawczego w razie wygaśnięcia lub złożenia mandatów przez tego, kogo zastępują. Sejm ustawodawczy poleca rządowi niezwłoczne objęcie władzy administracyjnej ziemi wileńskiej.

Minister pracy w Zagłębiu Dąbrowskiem

Dąbrowa Górnicza. (Tel. wł. „Naprzodu"). Na skutek starań Związku robotników górniczych przybył tu minister pracy i opieki społecznej p. Darowski w towarzystwie radcy ministeryalnego Konopczyńskiego, naczelnika wydziału ubezpieczeń Jurkiewicza i innych urzędników ministeryalnych. Przyjazd ten spowodowany został memoryałem przedłożonym przez sekretarza Związku rob. górniczych tow. Stańczyka w sprawie **ubezpieczenia społecznego, t. j.** uregulowania dotychczasowych form ubezpieczenia w kasach chorych i brackich. Minister odbył konferencyę z przedstawicielami Związku rob. górniczych i Rady zjazdu przemysłowców. Jutro odbędzie się konferencya przedstawicieli Związku rob. górniczych i przedstawicieli poszczególnych kopalń (komitetów kopalnianych) z ministrem w Dąbrowie w Domu robotniczym PPS przy udziale towarzyszących ministrowi urzędników.

Pożyczka polska w Anglii

Warszawa. Dowiadujemy się, że pertraktacye prowadzone przez PKKP w sprawie pożyczki w walucie angielskiej **zostały pomyślnie ukończone.**

Przeciw mieszaniu się generała Hallera do polityki

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 21 marca.

Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu posłowie Barlicki, Stapiński, Dębski i Woźnicki wnieśli interpelacyę do ministra spraw wojskowych w sprawie bezprawnego wydania dnia 5-go marca odezwy w sprawie wileńskiej przez generała Józefa Hallera. Interpelacya zarzuca generałowi, że **występuje przeciw własnemu rządowi** w imieniu obywatelskiego komitetu obrony państwa, który już dawno jest zlikwidowany i który zresztą miał charakter bezpartyjny, a nikomu nie wolno używać jego firmy dla agitacyi partyjnej. Fundusze tego komitetu, powstałe z grosza składkowego, przeznaczone były na obronę kraju i na pomoc dla ofiar wojny, a tymczasem wydano kosztem tego komitetu odezwy, które kosztowały prawie ćwierć miliona marek.

Interpelanci zapytują rząd:

1) czy wiadomo mu o powyższem bezprawnem postępowaniu generała Hallera i o marnowaniu grosza publicznego na agitacyę partyjną,

2) co zamierza uczynić, aby na przyszłość zapobiec takim nadużyciom,

3) czy zamierzu pociągnąć do odpowiedzialności gen. Hallera.

Układy polsko-niemieckie w Genewie

Katowice. (AW). Biuro Wolffa donosi z Genewy, że posiedzenie, na którem nastąpi sąd rozjemczy Calondera w sprawie punktów spornych, odbędzie się za dni kilka. W sprawach mniejszości narodowych osiągnięto porozumienie co do używalności języków polskiego i niemieckiego w ciałach przedstawicielskich na G. Śląsku.

Przygotowania do konferencyi w Genui

Skład delegacyi francuskiej

Paryż. (PAT) Wedle doniesienia dzienników delegacya francuska na konferencyę genueńską będzie się składała z pięciu członków: jednego finansisty, jednego dyplomaty, jednej osobistości wybitnej z sfer handlowych, jednego przemysłowca i jednego polityka, który będzie przewodniczył. Nazwiska członków nie są jeszcze znane. Mówią o Vivianim, Barrère, Avenol i Schneiderze.

Delegacya angielska

Londyn. (PAT) Delegacya angielska na konferencyę genueńską będzie się składała według ostatnich decyzyj z trzech sekcyi. Wedle oświadczenia z urzędu spraw zagranicznych pierwsza sekcya opuści Londyn w dniu 4 kwietnia.

Porozumienie państw neutralnych

Nauen. (PAT. Radio) Szwedzkie biuro prasowe donosi, że przedstawiciele państw neutralnych doszli w Sztokholmie do porozumienia co do ochrony ich interesów w Genui. Państwa te wystąpią jako blok jednolity.

Poincaré nie pojedzie

Paryż. (PAT) Potwierdza się wiadomość, że Poincaré nie pojedzie do Genui, gdyż z powodu podróży Milleranda do Algieru nie będzie mógł opuścić Paryża.

Ameryka będzie obserwować

Londyn. (PAT) „Morning Post" donosi z Waszyngtonu, że tam panuje przekonanie, iż rząd Stanów Zjednoczonych będzie na konferencyi w Genui i na konferencyi wschodniej oficyalnie zastąpionym przez obserwatorów.

SEJM

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 21 marca.

Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu odbywało się drugie czytanie projektu ustawy **o pragmatyce oficerskiej.**

Pos. tow. **Lieberman** żądał, aby nie uchwalono tekstu przedłożonego przez rząd jako niezgodnego z konstytucyą. Na wniosek posła Liebermana trzecie czytanie, wbrew propozycyi referenta, **odroczono.**

(PAT) **Warszawa, 21 marca.**

Dyskusyę nad expose prezydenta ministrów odłożono do następnego posiedzenia i przystąpiono do rozprawy nad projektem ustawy

o pragmatyce dla oficerów.

Po odrzuceniu wszystkich poprawek ustawę **przyjęto.**

Następnie uchwalono ustawę o elektryczności.

Przedłożony przez rząd projekt uchwały w sprawie

objęcia władzy w ziemi wileńskiej

i wniosek w tej sprawie odesłano do komisy konstytucyjnej.

Poseł Rataj w imieniu **komisyi konstytucyjnej** oświadcza, że komisya ta nie mogła dotrzymać terminu 1 marca dla opracowania ustawy o ordynacyi wyborczej i prosi o przedłużenie tego terminu.

Następne posiedzenie w **piątek 24 b. m.**

* * *

Komisye sejmowe

(PAT) **Warszawa, 21 marca.**

Komisya **skarbowo-budżetowa** rozpatrywała nowelę do ustawy o podatku dochodowym. W drugiem czytaniu ustalono tabelę opodatkowania dochodów według projektów opracowanych przez ministeryum skarbu na podstawie wskazówek podkomisyi budżetowej (od 20 milionów dochodu będzie pobierany podatek w wysokości 25%). Wniosek posła Koliszera proponujący 25% podatku od sumy 26 milionów, jak również wniosek posła Piechoty żądający ustalenia podatkowego minimum egzystencyi do 280.000 marek rocznie, **upadł.** W trzeciem czytaniu projekt ustawy o podatku dochodowym został więc przyjęty. Następnie rozpatrywano wniosek posła Breiskiego i tow. w sprawie przekazania kapitałów wydziału handlowego ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej na cele osadnictwa w Poznańskiem i na Pomorzu. Po dyskusyi rozstrzygnięcie tej sprawy odłożono na jeden tydzień.

Komisya **prawnicza** rozpatrywała wniosek posła Liebermanna w sprawie zniesienia wyjątkowej ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku. Po dyskusyi postanowiono zwrócić się do rządu, aby w tej sprawie zajął stanowisko. Następnie obradowano nad wnioskiem ZLN w sprawie ustawy o przyznaniu praw majątkowych uczestnikom walk o niepodległość Polski w wojnie polsko-rosyjskiej z roku 1831 i powstań z 1846 i 1863. Obecny na posiedzeniu przedstawiciel prokuratury generalnej oświadczył, że w tej sprawie nie może dziś zająć stanowiska, gdyż dopiero wczoraj otrzymał zawiadomienie o dzisiejszem posiedzeniu komisyj. Komisya poleciła referentowi pos. Pużakowi, aby osobiście porozumiał się w tej sprawie z prezydyum Rady ministrów. Ostateczne rozpatrzenie tej sprawy odłożono na dwa tygodnie, w ciągu których rząd ma zająć odpowiednie stanowisko.

Aresztowania wśród Rosyan w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Wśród przebywających w Warszawie Rosyan policya dokonała szeregu aresztowań, które są wynikiem ścisłego nadzoru nad działalnością organizacyj antypaństwowych. Ponieważ państwo nie może być terenem dla akcyi przeciw wewnętrznemu i zewnętrznemu spokojowi, władze bezpieczeństwa uważały za konieczne położyć kres rozwijaniu się szkodliwej dla państwa organizacyi. Wśród aresztowanych są też działacze z rosyjskiego obozu monarchicznego.

Uchwały Rady ministrów

Warszawa. (PAT). Rada ministrów przyjęła projekt ustawy w przedmiocie wstrzymania eksmisyj drobnych dzierżawców rolnych i byłych czynszowników na obszarze województw wschodnich, projekt ustawy w sprawie uregulowania stosunków celnych, projekt ustawy o zniesieniu ograniczeń praw osób duchownych do zajmowania się górnictwem na obszarze byłego Królestwa kongresowego, dalej rozporządzenie w sprawie utworzenia okręgowych i powiatowych urzędów ziemskich na obszarze województw wschodnich i załatwiła szereg spraw bieżących.

Strejk drukarski we Lwowie

Lwów. (AW). Strejk zecerów trwa w dalszym ciągu. Sytuacya polepszyła się o tyle, że pracownicy zecerscy wyrazili swą zgodę na poddanie sprawy swego sporu z pracodawcami sądowi rozjemczemu.

Lwów. (AW). Ukazały się pomimo strejku pisma ruskie „Hromacki Wiestnik" i „Wpered". Pierwsze z nich nacyonalistyczne jest nieprzychylne strejkowi, drugie natomiast socyalistyczne solidaryzuje się ze strejkiem.

Prasa paryska o podróży Skirmunta do Paryża i Londynu

Paryż. (PAT) „Journal des Debats", zamieszczając wiadomość o bliskiej podróży ministra spraw zagranicznych Skirmunta do Paryża i do Londynu, którato podróż będzie stanowiła analogię do niedawnej podróży ministra czeskiego Benesza, zwraca uwagę na przychylne dla Polski komentarze prasy czeskiej, która stwierdza rezultaty działalności gabinetu Ponikowskiego dla konsolidacyi Polski pod względem politycznym i ekonomicznym. Równocześnie dziennik paryski zwraca uwagę na to, że rokowania w Bukareszcie i Belgradzie, poprzedzające konferencyę genueńską, stanowią **znaczne zbliżenie między Polską a małą ententą,** uwypuklając coraz bardziej zarysowującą się równoległość interesów i poglądów wzmiankowanych państw oraz dalszego rozwoju ich polityki, co jednakże nie oznacza, jakoby Polska weszła w skład małej ententy. Wkońcu dziennik powstaje przeciw propagandzie niemieckiej rozpowszechniającej **fałszywe wiadomości o wejściu Polski w skład małej ententy** i o zawarciu przez nią przymierza z państwami bałtyckiemi.

Przesilenie w Czechach

Praga. (PAT) „Czeskie Slowo" donosi na podstawie pewnych informacyj, że wbrew pogłoskom, że poseł Svehla nie zastąpi Benesza w prezydenturze ministrów i że zmiana rządu przed sesyą wiosenną jest wykluczona. Dr Benesz pojedzie do Genui jako prezydent ministrów. Zmiana gabinetu nastąpi w jesieni.

Kwestya długów rosyjskich

Londyn. (PAT). Rzeczoznawcy mocarstw sprzymierzonych zajmowali się kwestyą długów rosyjskich. Podstawę narad stanowiło sprawozdanie angielskie. W sprawie długów państwowych proponuje projekt wydanie skryptów dłużnych, które będą dopiero po 20 latach wykupione. Po upływie tego terminu te skrypty dłużne, państwowe długi przedwojenne i długi gminne, jakoteż długi wojenne będą amortyzowane. Anglicy zaproponowali zapłatę w funtach szterlingów, atoli również i w innych walutach jest wypłata przewidziana. Co się tyczy długów prywatnych, jest przewidzianą zapłata na rzecz zagranicznych wierzycieli w gotówce lub towarach. Rzeczoznawcy zajmowali się również przywróceniem stosunków handlowych z Rosyą sowiecką.

O spokój w Irlandyi

Leafield. (PAT. Radio) Collins i Griffith, leaderzy prowizorycznego rządu wolnego państwa irlandzkiego, omawiali na wspólnych obradach tarcia i prądy nurtujące w Ulsterze i południowej Irlandyi. Postanowiono utworzenie lotnych kolumn celem utrzymania spokoju. Irlandzkie wojska republikańskie w północnem terytoryum wszczynają znów rozruchy. W Pommerry i Paghera napadnięto na baraki i magazyny policyi, przyczem zrabowano karabiny i amunicyę. Sprawcy uciekli w góry. W Janghera zastrzelono konstabla. Policya i straż bezpieczeństwa w Ulsterze patroluje z całą usilnością, by zabezpieczyć teren górski, przeszukując ścieżki i drogi. Malkontenci zniszczyli wiele mostów i urządzeń gospodarczych, uniemożliwiając dostęp do pewnych miejscowości.

—ooo—

Powrót do sprawy wileńskiej

Napisał poseł Mieczysław Niedziałkowski

Przesilenie gabinetowe i konferencya państw bałtyckich odsunęły chwilowo sprawę wileńską na plan dalszy. Dzisiaj znowu do niej powracamy. „Gazeta Warszawska" w minorowym już co prawda tonie wyrzeka na „niesłychany gwałt moralny", jaki p. Ponikowski chciał zadać nieszczęsnym delegatom „Zespołu"; sam „Zespół" miota się, jak wieść niesie po Wilnie i wymyśla na Polskę; p. Skulski odbywa narady z prezesem Rady ministrów i wiernie trwa w chronicznym stanie szukania „kompromisu". Całe zaś społeczeństwo odczuwa niesmak głęboki i oburzenie, skierowane zgoła niedwuznacznie przeciwko autorom historycznego skandalu w nocy z 2 na 3 marca.

Wodzowie prawicy próbowali ratować sytuacyę bajkami o tajemniczych spiskach p. Askenazego z p. Panafieu, o dłoni ukrytej, która pchnęła do „ataku autonomicznego" wszystkie „czynniki belwederskie" od PPS aż do... „Kuryera Warszawskiego". Niestety, nikt w to jakoś nie uwierzył, a p. B. K. pomścił się srodze przypominając swym przyjaciołom z narodowej demokracyi słynne oświadczenie majowe z roku 1917, w którem pp. Zb. Paderewski, J. Swieżyński i M. Kiniorski imieniem stronnictwa wespół z p. Rossetem, jako mężem zaufania polskiej partyi postępowej, oraz pp. Czerniewskim (tak jest! tym samym), Śliwińskim i S. Jeleńskim, jako przedstawicielami demokracyi chrześcijańskiej, zapewniali świat, że „uznają prawo do niepodległego bytu państwowego dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego" i pragną „najgoręcej wznowienia tradycyjnego związku (czyli unii, — uwaga moja) z niepodległym Wielkim Księstwem Litewskim..."

By uzupełnić wspomnienia, dodam, że w dn. 2 stycznia 1918 r. kierownicy grup, należących do „Zespołu", podpisali memoryał do kanclerza Hertlinga, w którym — między innymi — potwierdzają, iż „w przekonaniu polskiej ludności Litwy **jedynie** (podkreślenie moje) możliwem rozwiązaniem problematu litewskiego będzie połączeine całości okupowanego obszaru Litwy historycznej (a więc Wilna i Kowna — uwaga moja) w jedno państwo związkowe z Polską z zachowaniem samodzielności części składowych. Ludność polska Litwy... będzie z całą siłą dążyła do powyższego celu w mocnem przeświadczeniu, że połączona na federacyjnej podstawie z Polską Litwa... zagwarantuje wszystkim narodowościom kraju rozwój ich kultury... Jesteśmy przeciwni podziałowi okupowanego obszaru Litwy (t. zn. oddzieleniu Wilna od Kowna), gdyż nie da się on dokonać bez szkody dla gospodarczych interesów kraju, oraz dla rozwoju poszczególnych narodowości."

Może teraz Poznańczyk, p. Maryan Seyda, zrozumie, dlaczego ludzie o zdrowych zmysłach wzruszają ramionami, gdy im „Gazeta Warszawska" opowiada o autonomii, jako o złośliwym wymyśle wrogów Polski...

Od czasu wynalezienia sztuki drukarskiej „słowa ulatują, rzeczy napisane pozostają"... w starych rocznikach pism. A w owym momencie właśnie lewica nie oddawała „bez zastrzeżeń" Wilna Litwie historycznej. W dn. 25 grudnia 1917 r. Polska Partya Socyalistyczna, Polskie Stronnictwo Ludowe, Stronnictwo Niezawisłości Narodowej i Zjednoczenie Stronnictw Demokratycznych wydały oświadczenie, głoszące: „...rozstrzygnięcie sprawy Wilna, oraz innych terytoryów dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego o ludności przeważnie polskiej dokonane być winno jedynie przez zgodne porozumienie konstytuanty Polski, oraz konstytuanty Litwy, przez porozumienie, oparte na woli miejscowej ludności, wyrażonej w drodze plebiscytu".

Więc nie „jak bluźnierstwo", panie redaktorze „Gazety Warszawskiej", brzmi w naszych ustach postulat zjednoczenia Wileńszczyzny z Rzecząpospolitą polską!...

Zatrzymałem się dłużej nad przeszłością, czas bowiem położyć kres oburzającemu wręcz tupetowi, z jakim prawica drapuje się w togę przysięgłego wyraziciela woli ziemi wileńskiej. Toga ta przypomina zresztą po wypadkach ostatnich, aż nazbyt wyraźnie łachmany błazeńskie.

Uprzytomnijmy sobie ich przebieg właściwy. Przyjeżdżają ludzie, którzy uchwalili na kilka dni przedtem, że „właściwe władze Rzeczypospolitej polskiej posiadają jedynie i wyłącznie prawo stanowienia o ustawach i urządzeniach ziemi wileńskiej zgodnie z Konstytucyą Rzpltej polskiej z dn. 17 marca 1921 r.", którzy krzyczeli nieustannie o niezwłoczne wcielenie, wymyślali na „tymczasowość", na Litwę środkową, odmówili Sejmowi wileńskiemu prawa do suwerenności. Przyjeżdżają tacy ludzie — mówię — zdawałoby się materyał na idealnie lojalnych obywateli państwa, rząd, któremu chcą „bez zastrzeżeń" podlegać, przedkłada im tekst aktu zjednoczeniowego, a oni... stają dęba.

I żeby chociaż porozumieli się ze sobą zawczasu!... Nie. Na początku oświadczają, że wogóle nie mają pełnomocnictw do podpisywania czegokolwiek. Później okazuje się, że jeżeli słowo „statut" będzie we wstępie — to są pełnomocnictwa, a jeżeli w środku — to niema. Jeszcze później, — że jeżeli „Sejm ustali statut zgodnie z konnstytucyą" — podpiszą a jeżeli „zgodnie z konstytucyą" tam nie umieszczą... — niech lepiej pozostanie Litwa środkowa choćby do końca świata.

Próżno im tłómaczono, że w myśl konstytucyi żaden statut nie może być z nią niezgodny, że ich żądaniu brakuje zdrowego sensu, uparli się niby kozioł przed ścianą. Nie i nie!

P. Maryan Seyda zapytywał na konwencie seniorów głosem tajemniczym, dlaczego rząd nie chciał włączenia do aktu słów „zgodnie z konstytucyą", skoro, jak stwierdzali wszyscy, rozumieją się one same przez się.

Miły Boże, nie jest wcale moim zadaniem stawać w obronie rządu, ale — po ludzku biorąc — jeżeli ktoś przychodzi do mnie i żąda, bym zrobił coś, co jest głupstwem, toć chyba on winien mi wytłómaczyć, poco mu to potrzebne a nie ja jemu, dlaczego nie pragnę głupstwa zrobić. P. Seyda wyrażał przypuszczenie, iż wedle mniemania delegatów „Zespołu" p. Ponikowski zamierza w drodze dekretu narzucić Wilnu statut autonomiczny. Ależ punkt 3 aktu mówi wyraźnie: „Sejm ustali statut", i dlatego tow. Barlicki miał słuszność twierdząc, że żądanie „Zespołu" jest policzkiem i votum nieufności nie dla rządu, jeno właśnie dla Sejmu.

Delegaci „Zespołu" zdali egzamin ze swego patryotyzmu. Nie zawahali się doprowadzić do przesilenia w przededniu zjazdu bałtyckiego, narad w Belgradzie, konferencyi genueńskiej, nie zawahali się postawić Wilno w położenie kraju bez władzy zwierzchniczej, narazić je na groźne niebezpieczeństwa, upokorzyć nas wystąpieniem zbiorowem Ententy.

W danych warunkach kompromis z tymi panami byłby kapitulacyą państwa przed warcholstwem. Musimy dokonać zjednoczenia ziemi wileńskiej z Rzecząpospolitą ponad głowami Bańkowskich i Raczkowskich.

Żądania robotników rolnych

Zebrani na zjeździe powiatowym w Krakowie w dniu 19 marca Robotnicy Rolni z powiatów: krakowskiego, podgórskiego, wielickiego i bocheńskiego po wysłuchaniu referatów tow. tow. przyjęli następującą rezolucyę:

1) Zjazd protestuje z całą stanowczością i wyraża najwyższe swe oburzenie przeciwko represyom stosowanym wobec Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej jego funkcyonaryuszom i członkom przez władze administracyjno-policyjne, w Małopolsce, a osobliwie przez pp. Wojewodów krakowskiego i lwowskiego.

2) Zjazd zwraca się do Rządu z żądaniem, ażeby natychmiast wprowadził w życie Ustawę Konstytucyjną z dnia 17 marca 1921 r. a osobliwie art. 108 tejże mówiący o prawie koalicyi.

3) Zjazd zwraca się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie z żądaniem natychmiastowego nadesłania do Małopolski Inspektorów Pracy w rolnictwie, mianowicie do Krakowa, Tarnowa, Przemyśla i Lwowa, w celu zawarcia Umów zbiorowych i poprawienia położenia socyalnego robotników rolnych w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim.

4) Zjazd piętnuje haniebny wyzysk jakiego dopuszczają się obszarnicy Małopolscy w stosunku do robotników rolnych. Zjazd wyraża najwyższe oburzenie, iż wyzysk robotników rolnych w Małopolsce i prześladowania odbywają się przy milczącej zgodzie Rządu.

5) Zjazd wzywa cały Proletaryat rolny Małopolski i Śląska Cieszyńskiego do szeregów swej organizacyi i skupienia sił, aby na wezwanie Zarządu Głównego stanąć do walki z rozzuchwalonem obszarnictwem w Polsce o hasło przyjmowania i wydalania za pośrednictwem Związku, o zawarcie umowy na rok gospodarczy 1922/23 i w obronie wydalonych tow.

6) Zjazd oświadcza, że o ile Rząd nie zmusi obszarników:

1. do zawarcia umów zbiorowych dla wszystkich kategoryj robotników rolnych w Polsce na rok gospodarczy 1922/23,
2. do obsadzenia na posadach wszystkich robotników rolnych wydalonych przed dniem 1 kwietnia 1922 r.,
3. do nie drażnienia robotników-rolnych przez chęć odebrania im dotychczasowych zdobyczy socyalnych, co się ujawniło podczas obecnych pertraktacyj na Głównej Komisyi Polubownej w Warszawie —

Robotnicy rolni powiatów: krakowskiego, podgórskiego, wielickiego i bocheńskiego na wezwanie Zarządu Głównego Zw. Zaw. Rob. Rolnych Rzeczp. Polskiej w Warszawie przystąpią do narzuconej sobie przez obszarników walki i proklamują strejk wszystkich kategoryj robotników rolnych w powyższych powiatach.

7) Zjazd zwraca się do Rządu z żądaniem zaprzestania dzikiej parcelacyi w Polsce jak również zaprzestania parcelacyi Dóbr Komory Cieszyńskiej pomiędzy zbogaconych na wygładzaniu miast podczas wojny bogatych chłopów, a żąda oddania w całości tych dóbr Kooperatywom robotniczym, zapewniającym robotnikom rolnym warsztat pracy.

8) Zjazd wyraża oburzenie posłom P. S. L. (Piasta) a osobliwie p. Witosowi i Ratajowi za ich antyrobotnicze stanowisko w dniu 13 lutego br. podczas głosowania w Sejmie Ustawodawczym nad wnioskiem tow. posła Zygmunta Żuławskiego o rozciągnięciu na Małopolskę ustawy o Pracowniczych Związkach Zawodowych, narażając tym sposobem robotników rolnych w Małopolsce na dalsze aresztowania i szykany ze strony panów Wojewodów i Starostów w Galicyi.

Sprawy partyjne

DO WSZYSTKICH KOMITETÓW PPS W ZACHODNIEJ MAŁOPOLSCE

Niniejszem zwołujemy na 25 i 26 marca 1922

KONFERENCYĘ OKRĘGOWĄ PPS ZACHODNIEJ MAŁOPOLSKI

która odbędzie się w Krakowie (w sali konferencyjnej magistratu na I piętrze) z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Komitetu Obwodowego i organizacyj miejscowych;
2) Sytuacya polityczna i ruch wyborczy;
3) Sprawy samorządowe;
4) Ustalenie granic okręgu partyjnego;
5) Wybór nowego Komitetu dla Zachodniej Małopolski;
6) Wnioski i dyskusya.

Wzywamy niniejszem Komitety, które dotąd niezgłosiły swych delegatów o natychmiastowe zgłoszenie, gdyż w przeciwnym razie nie ręczymy za otrzymanie miejsca noclegu.

Przypominamy Towarzyszom zgłoszenie delegatów i wniosków na konferencyę obwodową. Również podajemy do wiadomości że są u nas do nabycia znaczki wyborcze po 50 mk. za sztukę. Należytość należy przy zamówieniu z góry uiścić.

Komitet Obwodowy PPS
Kraków, Dunajewskiego 5.

Szkoła partyjna

Środa 22 marca, tow. dr Wł. Gumplowicz: Stronnictwa polityczne w Polsce, cz. I.

Składki

Na fundusz prasowy „Naprzodu": Organizacya kamieniarzy Kraków 730 mk.

Rozpowszechniajcie „Naprzód"!

Z TEATRU

Bagatela: „Dom osaczony“, sztuka w 4 aktach Piotra Frondaie.

„Kobieta, która zabiła“ to istny Szekspir w porównaniu z „Domem osaczonym“, który mimo fabuły bardzo dramatycznej i mimo dwóch wielkich ról popisowych jest dziwnie nieinteresujący. Składają się na ten rezultat dwie przyczyny po pierwsze jest to sztuka wojenna, a wojny, którą przeżyliśmy, mamy już aż nadto dość i jej echa w literaturze i sztuce budzą u nas odruch antypatyi; powtóre zaś dyalog w tej sztuce jest tak zupełnie pozbawiony wszelkiej oryginalności, wszelkiego „esprit“, że po prostu wlecze się nudnie przez cztery akty tej rzemieślniczej roboty.

Na tle angielskiej ofenzywy, przedsięwziętej z Egiptu do Palestyny, osnuł francuski autor historyę romansu pani pułkownikowej z młodym porucznikiem. Szlachetny pułkownik, szlachetna pułkownikowa, szlachetny jej brat, szlachetny kochanek, szlachetny major-purytanin składają się na mdły melodramat szlachetności, kończący się zajęciem Jerozolimy, zgonem pułkownika i wyjściem Numy za Pompiliusza.

Artyści Bagateli starali się wlać życie w papierowe figury tej sztuki i udało im się to w znacznej mierze. P. Kosiński w roli pułkownika Warda i p. Bruczowa w roli jego żony Mary stworzyli dwie żywe postaci i ich psychologię zapomocą gry pełnej wyrazu i siły dramatycznej. P. Ratschka w charakterystycznej sylwetce purytanina-majora Davis'a, a p. Brzeski w roli amanta Gordona, p. Solarski jako porucznik Harry, a dalej pp. Trojanowska i Irena Pobóg i p. Szyszyłowicz w mniejszych rolach grali bardzo dobrze. Piękne i pomysłowe były dekoracye przedstawiające widoki Aleksandryi, okolicy pod Gazą i Jerozolimy. Te dekoracye w efektownych oświetleniach były najładniejsze z całej sztuki. **E. H.**

KRONIKA

Kraków, 22 marca.

Przymusowe ściągnięcie daniny

W myśl przepisów ustawy o nadzwyczajnej daninie państwowej niezapłacone w terminie raty daniny mają być ściągnięte przez zarząd gminny przymusowo wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 5% od sta miesięcznie oraz kosztami egzekucyjnymi. Ponieważ termin zapłaty pierwszej raty (połowy) daniny podatku gruntowego, czynszowego i zarobkowego upłynął w Krakowie w dniu 15 b. m., magistrat wdraża egzekucyę przeciw płatnikom tej daniny, którzy w powyższym terminie nie uiścili zapłaty. Płatnicy, którzy przed wdrożeniem egzekucyi uiszczą zapadłą już ratę, uchronią się od płacenia kosztów egzekucyjnych, które są znaczne. Równocześnie zwraca się uwagę, że restanci, którzy do końca marca nie uiszczą zaległych rat daniny, zapłacić muszą przy płaceniu ich w kwietniu oprócz 5% odsetek zwłoki za marzec, odsetki zwłoki w takiejsamej wysokości także za kwiecień.

Nowa sztuczka złodziei krakowskich

Nieudała próba wyłudzenia miliona marek przez „czarną rękę“

Chęć łatwego sposobu dojścia do majątku naprowadza rzezimieszków na coraz nowe pomysły. Przed kilku tygodniami Izrael Kohn, właściciel realności przy ul. Wąskiej 12 i właściciel składu skór pod firmą „Crupon“ otrzymali tajemniczy list z podpisem: „Czarna ręka“. Nieznany autor listu domagał się od obydwu adresatów złożenia miliona marek w rynnie przy budynku szkoły inwalidów na ul. Wąskiej. Zaznaczono również, że pieniądze mają być starannie opakowane w ceratę, aby ich deszcz nie uszkodził. Żądanie swoje motywował autor listu tem, że obaj adresaci mają około 50 milionów majątku, nie poniosą więc wielkiej szkody, jeżeli na cele „czarnej ręki“ złożą „zaledwie“ jeden milion. Pieniądze miały być zdeponowane w rynnie najpóźniej do 20 b. m., w przeciwnym bowiem razie obaj adresaci poniosą śmierć. Przerażeni listem milionerzy zwrócili się o pomoc do policyi, która wszczęła za członkami „czarnej ręki“ poszukiwania. Dochodzenia zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem, gdyż wywiadowcom policyi udało się wyśledzić autorów listu, którymi są: Michał Korczyński (lat 24) z Zakliczyna i Antoni Fortuna (lat 25) z Maniowa, obaj bez zajęcia. Aresztowani przyznali się w śledztwie, że chcieli przyjść w posiadanie większej gotówki na założenie interesu.

Pp. akademików, którzy obecni byli w niedzielę 19 bm. na urządzonym przez Czytelnię akademicką odczycie moim w Domu akademickim i na dyskusyi, która po odczycie nastąpiła, proszę uprzejmie, żeby zechcieli przeczytać sobie sprawozdanie z tego odczytu, zamieszczone we wczorajszym „Głosie Narodu“. Zestawienie tego sprawozdania z rzeczywistością, której byli świadkami, oświetli wartość prasy tego pokroju. **Emil Haecker.**

Senator włoski w Krakowie. Wczoraj o godz. 7½ rano przybył do Krakowa z Warszawy były włoski minister pracy, senator Abbiati, arbiter w toczących się obecnie w Poznaniu rokowaniach o rozdział sum ubezpieczeniowych między Polskę i Niemcy. Gościa włoskiego, który przybył do naszego miasta w towarzystwie sekretarza legacyjnego min. spr. zagr. Jana Strzembosza, przywitał na dworcu starosta krakowski dr Bal w imieniu wojewody i rotmistrz hr. Pusłowski. Z dworca udano się na zwiedzenie miasta. Po oglądnięciu kościoła Maryackiego i Wawelu senator Abbiati złożył wizytę wojewodzie Gałeckiemu i inspektorowi armii gen. Szeptyckiemu, poczem udał się na posiłek do Grand hotelu. Po południu zwiedził p. Abbiati Bibliotekę Jagiellońską i aulę Uniw. Jag., skąd wybrał się ponownie do kościoła Maryackiego, zachwycony pięknością świątyni. Senator Abbiati opuszcza dziś Kraków, udając się przez Wiedeń do Włoch.

Pożegnanie wojsk. misyi francuskiej. Jak już przed kilku dniami donosiliśmy, wojskowa misya francuska z gen. Tronyo na czele opuszcza Kraków w niedzielę 26 bm. Celem pożegnania wojskowej reprezentacyi sprzymierzonego państwa, prezydent miasta Krakowa zaprosił przedstawicieli obywatelstwa naszego miasta do wzięcia udziału w zebraniu, które odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 12 w południe w sali posiedzeń Rady miejskiej.

Nieludzkie postępowanie dyrektora krakowskiej fabryki cygar. W Krakowie bawił wczoraj wiceminister skarbu p. Mikulecki, zwiedzając między innymi także fabrykę cygar. Emeryki tej fabryki chciały wysłać deputacyę do p. wiceministra, aby mu przedstawić swą bezgraniczną nędzę, spotkały się jednak z oporem dyrektora fabryki p. Zamarskiego. Ludzki ten pan zakazał portyerowi wpuścić do fabryki czekające przed bramą kobiety, które mokły przez dłuższy czas na deszczu. Dopiero gdy p. Mikulewski opuścił fabrykę, przystąpiły do niego delegatki, z któremi p. wiceminister rozmawiał bardzo uprzejmie, wyrażając zdziwienie, że nie pozwolono mu zetknąć się z deputacyą. Jak nazwać takie postępowanie p. Zamarskiego? Zostawiamy odpowiedź wszystkim uczciwym ludziom.

Czem piekarze karmią ludność? W ostatnich dniach przyniesiono do miejskiego urzędu zdrowia w Krakowie bochenek chleba, zakupiony w piekarni Karpela Pacanowera w Podgórzu przy ul. Kalwaryjskiej l. 40, który to chleb zawierał robactwo. Miejska pracownia chemiczna znalazła w odłamku chleba zapieczone karakony. Pracownia chemiczna badała również chleb pochodzący z piekarni Süssmana Borsteina przy ul. Kościuszki 2. Badanie wykazało prócz licznych zanieczyszczeń, widocznych w pieczywie nawet gołem okiem, że chleb ten został wypieczony z kilku rodzajów mąki. W obu wypadkach sprawy skierowano do sądu.

Z teatru J. Słowackiego. Dzisiaj rittnerowskie „Dzieci ziemi“ z pp. Bednarzewską, Hańską, Kosmowską, Ordyńską, Modzelewską, Szymborskim, Niewiarowiczem, Krassnowieckim, Guttnerem, Malinowskim i i. Jutro komedya Kiedrzyńskiego „Czysty interes“, w sobotę po południu „Straszne dzieci“ Rostworowskiego. Najbliższą nowością repertuaru będzie utwór belgijskiego autora Gustawa Vauzype, ujmującego z subtelną wnikliwością i świetną maestryą sceniczną psychologiczny stosunek małżeński na tle rewizyi idei przed i powojennych. „Siejba“ to symboliczny tytuł tego utworu, mającego w tendencyi hasła dźwigania ludzkości z rozbicia wojennego. „Siejba“ wejdzie na afisz w przyszłym tygodniu.

Z teatru Bagatela. „Osaczony dom“, sztuka w 4 aktach Piotra Frondaie z pp. Orwid Bruczową i Kosińskim w rolach głównych, grana będzie przez cały tydzień bieżący. W sobotę pop. po cenach zniżonych „Dr Stieglitz“.

Opera i Operetka. P. Stefania Dąbrowska, która na pierwszych dwóch występach w znakomitej operetce „Amor w śniegu“ tańcząc „Głosy wiosenne“, spotkała się z nadzwyczajnem przyjęciem, wystąpi dziś we środę po raz trzeci. Jutro we czwartek po dłuższej przerwie wystąpi w roli Cavaradosiego w „Tosce“ znakomity tenor p. Leon Cortili, ulubieniec krakowskiej publiczności.

Z teatru Nowości. We środę wystąpi po raz drugi p. Rogińska w „Księżniczce foxtrotta“, którą to rolę zalicza do jednych z najlepszych. W dniach najbliższych dana będzie nowość „Szpera“, operetka Roberta Stolza, dowcipnie dostosowana do stosunków krakowskich. Dość wymienić, że akcya rozgrywa się w jatkach dominikańskich, przed bramą na ul. Karmelickiej i na zabawie „gałganiarzy“ w Starym Teatrze.

Koncert na dochód szpitala Bonifratrow. Staraniem stow. akad. UJ „Odrodzenie“ odbędzie się w piątek 24 bm. w sali Starego Teatru koncert na cele szpitala Bonifratrów. Łaskawy udział wezmą: p. Stanisław Dagmar-Paczowski, prof. Jan Wolanek, p. Pepito Arriola, chór akademicki i prof. Stan. Lipski. Początek o g. 8 wiecz. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

Alma Moodie, sławna skrzypaczka z Australii, wystąpi w sobotę 25 bm.

Carmen Ossorio, 11 letnia pianistka hiszpańska oraz Peppito Arriola, pianista, wystąpią na poranku symfonicznym w sali Starego Teatru w niedzielę 26 bm. Bilety w firmie Leserkiewicz, plac Szczepański.

Kurs trykotarstwa ręcznego rozpocznie się w Muzeum przemysłowem 28 bm. Zgłoszenia przyjmuje i informacyi udziela dyrekcya Muzeum (Smoleńska 9) od 10—2.

Towarzystwo imienia Dantego Alighiari zawiązało się w Krakowie. Celem jego jest poznanie i pogłębienie znajomości literatury i kultury włoskiej. Do tego celu służyć będzie księgozbiór z dziedziny historyi, literatury i sztuki włoskiej oraz odczyty i wykłady. Prowizoryczny zarząd Towarzystwa składający się z pp. Zdzisława Morawskiego, prof. Fortunata Gianiniego, Zdzisława Jachimeckiego i Józefa Muczkowskiego, nawiązał już stosunki z pokrewnem towarzystwem imienia Dantego w Rzymie i ma zapewnioną pomoc w książkach i dziennikach włoskich tak od rządu włoskiego, jak i tegoż towarzystwa. Wkładka do Towarzystwa wynosi 200 marek rocznie.

Ze sportu. Przeszło 6000 widzów zaległo w niedzielę boisko „Cracovii“, śledząc z naprężeniem przebieg gry dwóch zaciekłych rywali. — Niepewność wyniku popchnęła zwolenników obu klubów do wielkich zakładów, przekraczających miliony. Toteż takiego rozmnamiętnienia dawno nie można było zaobserwować. Gra wskutek tego ucierpiała na spokoju i stylu, prowadzoną była więcej chaotycznie, podporządkowywana więcej wysokiemu napięciu nerwów, aniżeli celowej kombinacyi. Przewaga fizyczna „Makkabi“ chwilami, zwłaszcza pod koniec gry, pokonywała wyższość techniczną i kombinacyjną „Jutrzenki“, atoli bezskutecznie. Tuż przed odgwizdnieciem zawodów na skutek taktycznego błędu Gumplowicza, „Jutrzenka“ sama pozbawiła się pewnego punktu, który miał zadecydować o jej zwycięstwie. Z „Makkabi“ dobrą była linia pomocy i bramkarz, w „Jutrzence“ doskonała para backów (Kloc i Offen) i Krumholz z ataku. Sędzia p. Fiedler wywiązał się ze swego zadania bardzo dobrze. Wynik: Makkabi-Jutrzenka 1:1. „Wisła“ odniosła łatwe zwycięstwo nad bielskim „Szturmem“ w stosunku 5:3, zaś „Cracovia“ pobiła bez Kałuży B. B. S. V. w Bielsku w stosunku 3:0. Wszystkie zawody toczyły się o mistrzostwo klasy A.

Kradzież w klasztorze. Pod zarzutem kradzieży garderoby wartości 80.000 mk na szkodę Zofii Batko, zamieszkałej w klasztorze Albertynek przy ul. Krakowskiej 47, aresztowano Nikitę Szuryłę, rodem z Denysowa.

Echa okradzenia konsumu „Postęp“. W związku z kradzieżą, dokonaną przed kilku dniami w konsumie robotniczym „Postęp“ na Nowej Wsi przy ul. Kazimierza Wielkiego, aresztowano jednego z dalszych sprawców owego włamania. Jest to 16 letni Józef Kuciel z Krakowa.

—ooo—

Z POLSKI

Masowy wiec bezrobotnych we Lwowie. W niedzielę w salach Związku zawodowego murarzy, betoniarzy, malarzy i sztukatorów przy ul. Głowej 6 odbył się masowy i burzliwy wiec w sprawie bezrobocia. Przewodniczyli: tow. Wieczysty, Murzyński, sekretarzem wybrano Sawickiego; przemawiali: Ciechacki, Tomaszek, Słoniowski, Makarewicz, dr Herschtal, Murzyński, Bednarski i inni, nie szczędząc gorzkich słów pod adresem rządu i magistratu. Uchwalono jednogłośnie rezolucyę wzywającą rząd do natychmiastowego rozpoczęcia robót przy rządowych budowach, przy odbudowie miast i wsi, zaś prezydyum miasta, aby zmusiło kamieniczników do naprawy walących się domów. We-

zwano rząd, aby zabronił wywozić artykuły spożywcze za granicę. Posłów PPS ze Lwowa i radnych miejskich z tego klubu wezwano, aby poparli te żądania u kompetentnych czynników. Domagano się też od rządu uruchomienia robotniczych kooperatyw. Wybrano delegatów: Ciechockiego, Murzyńskiego, Tomaszka, Telipskiego i Wieczystego, którzy mają te żądania przedłożyć przedstawicielom władz.

W Jeleniu dn. 19 b. m. odbyło się bardzo liczne zgromadzenie zwołane przez PPS. Po zagajeniu zgromadzenia przez tow. Purata i wyborze prezydyum zabrał głos tow. Paliwoda, omawiając ważność Kasy chorych dla górników, poczem tow. Szuwara zajął się w dłuższem przemówieniu płatnymi rozbijaczami naszych organizacyj, jakimi są Kabała i Sleczka. W czasie zgromadzenia padały zapytania pod adresem Sleczki, skąd on pobiera po 50 tysięcy marek płacy? Rozgoryczenie przeciw tym warcholom było wielkie. Nakoniec uchwalono oddać głosy przy wyborach na listę PPS, która ma nr. 1. Okrzykiem Niech żyje PPS, niech żyją górnicy Jelenia! — zakończyło się to bardzo poważne zgromadzenie.

Skazanie za zdradę stanu. Wczoraj została ukończoną rozprawa we Lwowie przeciwko Józefowi Łapajówkerowi oskarżonemu o zdradę stanu, popełnioną przez podburzanie w przemówieniu na wiecu robotniczym w kwietniu z. r. Łapajówkera skazano na 16 miesięcy ciężkiego więzienia.

Echa krwawego napadu na młyn w Skolimowie. Warszawski wydział śledczy, poszukując bandytów, którzy przed kilkoma tygodniami dokonali krwawego napadu na młyn w Skolimowie (dwóch bandytów w zeszłym tygodniu aresztowano), otrzymał wiadomość, że w domu przy ul. Pańskiej nr. 104 u stróża ukrywają się bandyci, uczestnicy tego napadu. Wobec tego w dniu przedwczorajszym o godz. 4 po poł. wywiadowcy urzędu śledczego znienacka weszli do mieszkania stróża. Zastano tam kilku mężczyzn. Na rozkaz wywiadowców „ręce do góry" jeden z bandytów wyjął z kieszeni mauzera i szybko strzelił do wywiadowcy, który również strzelił i celnym strzałem położył bandytę trupem na miejscu. Jak się okazało, był to oddawna poszukiwany opryszek Bolesław Rybicki. Drugi bandyta Jan Gnoiński poddał się dobrowolnie; znaleziono przy nim również nabity rewolwer. Gnoińskiego (przezwiskiem „Cygan") oraz stróża okuto w kajdany i odwieziono do wydziału śledczego.

—ooo—

Z ZAGRANICY

Rocznica komuny paryskiej świętem narodowem w Moskwie. Z Moskwy donoszą: Rocznica komuny paryskiej jest obchodzoną w Rosyi sowieckiej jako święto narodowe.

—ooo—

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Środa: „Dzieci ziemi" Rittnera.
Czwartek: „Czysty interes" Kiedrzyńskiego.
Piątek: „Matka" Przybyszewskiego.
Sobota: Popołudniu „Straszne dzieci" Rostworowskiego — wieczorem „Mizantrop" Moliera.

Teatr „Bagatela"

Sroda: „Osaczony dom".
Czwartek: „Osaczony dom".

Miejski teatr: opera i operetka

Środa: „Amor w śniegu".
Czwartek: „Tosca".
Piątek: „Amor w śniegu".
Sobota: Popołudniu „Królowa cyrku" — wieczorem „Rigoletto".

Operetka w Nowościach

Sroda: „Księżniczka foxtrotta".
Czwartek: „Szpera".

Wykłady w Związku literatów
(Dom artystów, plac św. Ducha)

Początek o godz. 8 wieczór.

Czwartek 23 b. m. prof. dr Józef Flach: „Obłąkani na scenie teatru".

Kollegium wykładów naukowych (Rynek gł. Linia A—B. L. 39)

Początek o godz. 7 wieczór.

Środa: Karol Hubert Rostworowski: Immanentyzm w życiu społecznem (Geneza życia społecznego).

Miejskie Muzeum Przemysłowe, Smoleńsk 9. odczyty publiczne ilustrowane obrazami świetlnemi zapomocą epidiaskopu:

Początek odczytów o godz. 7 wieczór. Wstęp 30 mk.

Środa 22 marca: prof. dr A. Kłodziński: Zagadnienie Górnego Śląska.

Polska gotowa do rokowań z Niemcami

Warszawa. (PAT) Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Poseł w Paryżu hr. Zamoyski wysłał do przewodniczącego konferencyi ambasadorów następujący list: Rząd niemiecki powiadomił rząd polski, że byłby skłonny wznowić rokowania celem zawarcia konwencyi przewidzianej przez art. 93 traktatu wersalskiego. Delegacya polska pozwala sobie wobec tego przypomnieć, że rząd polski uczynił wszystko, co tylko mógł, aby doprowadzić do wznowienia tych rokowań pod egidą konferencyi ambasadorów i poddał się wszystkim warunkom przez nią wskazanym. Pomimo współdziałania wskazanego w tej kwestyi przez konferencyę ambasadorów cel postawiony mógł być osiągnięty wskutek taktyki **zwlekania** uprawianej przez rząd niemiecki.

Rząd polski przyjmuje do wiadomości ostatni krok rządu niemieckiego i oświadcza gotowość uczynienia co należy, aby zgodnie z jego życzeniem wspomniane **rokowania mogły być podjęte niezwłocznie po zawarciu konferencyj gospodarczych** i innych wypływających z rozstrzygnięcia konferencyi ambasadorów z dnia 20 października 1921 co do podziału Górnego Śląska. Rząd niemiecki zapytywał jednocześnie rząd polski, jakie stanowisko zająłby **w sprawie tranzytu towarów niemieckich przez Polskę do Rosyi.**

W odpowiedzi rząd polski oświadczył gotowość przyznania wolnego przewozu przez swoje terytoryum towarom pochodzenia niemieckiego pod warunkiem, że Niemcy uprzednio zaczną lojalnie wypełniać swoje zobowiązania, jakie na nich nakłada traktat wersalski i zaprzestaną stosowania zarządzeń bojkotowych przy przywozie towarów niemieckich do Polski.

Wobec tego, że w drodze bezpośredniego porozumienia z rządem niemieckim nie można było osiągnąć żadnego rezultatu, delegacya polska ma zaszczyt prosić konferencyę ambasadorów, aby zechciała użyć swego wpływu, aby wszelkie zarządzenia bojkotu ekonomicznego poczynione przez rząd niemiecki w stosunku do Polski zostały definitywnie i lojalnie zlikwidowane przed wznowieniem rokowań, które mają nastąpić **niezwłocznie po objęciu przez Polskę przyznanej jej części Górnego Śląska.**

Choroba Lenina

Wiedeń. (PAT). „Neue Fr. Presse" donosi z Berlina, że profesor dr Klemperer został powołany przez rząd rosyjski do łoża chorego Lenina. Według pogłosek, Lenin ma być chory na nerki.

Wielki strejk metalowców w Angli

Londyn. (PAT). Biuro Reutera donosi: Izba gmin odrzuciła wniosek partyi robotniczej o urządzenie ankiety w sprawie obecnego konfliktu między pracodawcami a robotnikami w przemyśle metalowym 162 głosami przeciwko 80.

Przegląd gospodarczy

Z giełdy krakowskiej. W dniu 15 bm. odbyło się I-sze posiedzenie nowo wybranej i przez ministerstwo skarbu zatwierdzonej Rady giełdowej. Rada ukonstytuowała się, wybierając prezesem p. Tadeusza Epsteina, prezydenta Izby handlowej i przem., zastępcą prezesa p. Karola Dołżyckiego, dyrektora banku hipotecznego. Ponadto dokonano wyboru do komisyi dyscyplinarnej i rewizyjnej.

—ooo—

Giełda krakowska z 21 marca

Waluty i dewizy.	Waluta markowa				
	Gotówka (banknoty)		Czeki, przekazy i wpłaty		
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Transakcya
Dolary St.-Zjed.	3850·—	4050·—	3850·—	4050·—	4025·—
Franki franc.	350·—	365·—	355·—	370·—	—·—
szwajc.	—·—	—·—	—·—	—·—	—·—
Funty szterlin.	16.800	17.800	17.000	18.000	—·—
Marki niemiec.	13·50	14·25	13·75	14·50	14·35 - 14.25
Korony austr.	—·55	—·60	—·55	—·60	—·58—·55
„ czesko-sł.	70·—	73·—	70·—	73·—	—·—

Akcye bankowe.	Waluta markowa		
	ofiar.	żądano	Tranzakcya
Bank Przemysł. I—V em.	600·—	700·—	650·—
Bank Hipoteczny	850·—	900·—	
Bank Małopolski	650·—	700·—	
Ziemski Bank Kredyt.	625·—	675·—	
Powszechny Bank Kredyt.	350·—	400·—	
Akc. Bank Związk. I-VII	650·—	700·—	
Bank Ziem. Kresów Łańcut	600·—	700·—	
Bank Kred. w Warszawie	3000·—	3200·—	
Akcye tow. handl. i przem.			
P. T. H. I—IV em.	650·—	700·—	650—675
„Elibor"—Ł. J. Borkowski"	—·—	—·—	
„Impex"	225·—	275·—	
„Polski Glob"	500·—	600·—	500—550
C. Hartwig, Poznań	—·—	—·—	
Żegluga Polska	300·—	350·—	
Zieleniewski I—III em. „ex"	4800·—	5200·—	5000·—
H. Cegielski, Poznań	2400·—	2600·—	
Warsz. Parowozy I—II em.	1300·—	1500·—	
„Lemiesz"	—·—	—·—	
„Trzebinia" I—IV em.	1900·—	2100·—	2000·—
„Pocisk"	800·—	900·—	
Automotor	1050·—	1150·—	
Portland-Cem. Szczakowa	17.000·—	18.000·—	
Górka	6800·—	7100·—	6900—7000
Siersza	6500·—	6800·—	
Tepege I—IV	6000·—	6400·—	6000—6400
Polska Nafta	2100·—	2300·—	2200·—
Elektr. Siersza I—III em.	—·—	—·—	
Oikos	5200·—	5500·—	
Pezet	1050·—	1100·—	
Tłuszcze Trzebinia	4700·—	4900·—	
„Krakus" I—V em.	2400·—	2600·—	2500·—
Porcelana Ćmielów	—·—	—·—	
Fabr. cukru w Chodorowie	3300·—	3500·—	

Polepszenie się kursu marki

Warszawa, 21 marca. (Tel. wł. „Naprzodu"). **Na giełdzie dzisiejszej kursa ukształtowały się korzystnie dla naszej marki. Dolary notowano około 4000, marki niemieckie około 12. Z Berlina i Gdańska donoszą o wielkiem zapotrzebowaniu marki polskiej.**

Targ poznański

Poznań. (PAT). Sekretaryat targów poznańskich donosi, że frekwencya interesantów i gości wzmaga się. Przybyli delegaci Węgier i Rumunii. Dziś przybyła delegacya z Górnego Śląska złożona z 400 kupców i przemysłowców. **Kupiectwo gdańskie przybyło w poważnej liczbie i przeprowadziło już milionowe obroty z firmami polskiemi. Przybyć mają również z Francyi liczne delegacye kupców i przemysłowców.**

—ooo—

Telegramy giełdowe

Warszawa (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolary Stanów Ziednoczonych trans. 4025—3995, sprzedaż 4015 kupno 3975. Funty szterlingi trans. 17500. Czeki: Belgia trans. 351—350. Berlin trans. 14'25—14'50—14'10 sprzedaż 14'30 kupno 13'90. Londyn trans. 17950—17700—17800 sprzedaż 17900, kupno 17700. Nowy Jork trans. 4025—4015 sprzedaż 4035 kupno 3995. Paryż trans. 369'50 371 370 sprzedaż 372 kupno 368. Praga trans. 72 71'50. Szwajcarya sprzedaż 790 kupno 782. Wieden 5850 5840, sprzedaż 5890 kupno 5790. czeki dolarowe niżej 50 dolarów sprzedaż 4015 kupno 3975.

Zurych (PAT) Końcowe kursa dewiz. Berlin 1'76 Holandya 194'50. Nowy Jork 514. Londyn 22'48. Medyolan 26'10. Bruksela 43'35. Kopenhaga 109. Sztokholm 134'50. Chrystyania 89'75. Madryt 79'80. Buenos Ayres 187. Praga 8'95. Budapeszt 0'63. Zagrzeb 1'60. Bukareszt nie notowany. **Warszawa 0'13.** Wiedeń 0'06 i trzy czwarte. Autryackie stemplowane 0'07.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

Członków amatorskich kół robotniczych dramatycznych wzywa Komisya oświatowa PPS na odczyt „O zadaniach i formach pracy teatrów robotniczych" połączony z wskazówkami praktycznemi, który wygłosi w czwartek 23 marca o godzinie 7 wiecz. w sali Związków rob. Dunajewskiego 5, II p. znany literat tow. Andrzej Radek z Warszawy.

Ważne dla słuchaczy szkoły partyjnej. Cykl odczytów tow. dr Gumplowicza pt. „Stronnictwa polityczne w Polsce" zaczyna się we środę 22 marca w lokalu Czytelni robotnicznej, Dunajewskiego 5. Początek punktualnie o godz. $7^1/_4$ wieczór.

Posiedzenie Komitetu Obwodowego PPS dla Zachodniej Małopolski odbędzie się we środę 22 marca o godzinie 7 wieczór w lokalu redakcyi „Naprzodu", Dunajewskiego 5. Obecność wszystkich członków konieczna!

CENY OGŁOSZEŃ: PRZED TEKSTEM 180 MK. — KRONIKA 90 MK. — NADESŁANE 75 MK. — ZWYKŁE 30 MK. ZA WIERSZ.

KAŻDA Z PAŃ

może mieć przerobiony kapelusz na obecny sezon, według najnowszych fasonów. Przyjmuje również do farbowania

JAN KURZYDŁO

Pracownia kapeluszy, Kraków, Szewska 15

Młodzieniec (lat 16) z ukończoną 4-tą klasą gimnazyalną, z półroczną praktyką biurową (w dziale buchalteryi), władający językiem polskim i niemieckim **zmieni posadę.** Łaskawe zgłoszenia pod „Posada" do Drukarni Ludowej, Kraków, ulica Dunajewskiego L. 5.

KAPUSTĘ KISZONĄ

w ładunkach całowagonowych i mniejszych wysyła ze swej fabryki w Suchej

Związek ekonomiczny Kółek rolniczych w Krakowie, Wiślna 8.

Oferty na żądanie. 317

„TRADYCYA" antykwaryat artystyczny, ul. Straszewskiego 27 poleca antyczne meble, porcelanę, obrazy itd. 296

III-cie

Walne Zgromadzenie

Robotniczego stowarzyszenia spożywczego „JEDNOŚĆ" w Limanowej koło Rafineryi, odbędzie się w sobotę 2 kwietnia 1922 o godz. 2 po południu w Limanowej w budynku rafineryi, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2. Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok 1921,
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z kontroli i wniosek o udzielenie absolutoryum,
4. Rozdział zysków,
5. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej,
6. Zatwierdzenie propozycyj Rady co do wyboru 1 członka Zarządu,
7. Wnioski i interpelacye,

W razie gdyby w terminie oznaczonym nie jawiła się na sali określona statutem ilość członków, odbędzie się o godz. 3 po poł. w tymsamym lokalu następne Walne Zgromadzenie, które bez względu na ilość obecnych powźmie uchwały.

Limanowa, dnia 15 marca 1922.

Za Zarząd:
Jan Łysek
Alfred Wilczek

321

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora Teatru miejskiego na sezon teatralny z mowy 1922/23.

Reflektanci zechcą nadsyłać oferty do dnia 25 marca b. r. pod adresem Komisyi Teatralnej Magistratu m. Łodzi, Wydział Oświaty i kultury ul. Piramowicza 3. 323

Łódź, dnia 15 marca 1922.

Magistrat m. Łodzi
Wydział Oświaty i Kultury.

Reklama dźwignią handlu!

Zdolni krawcy damscy i uzdolnione spódniczarki znajdą natychmiast zajęcie w firmie Leon Szwarz, Sławkowska 12. 335

Palacza do wapiennika o piecu kręgowym poszukuje wapiennik. Zgłoszenia z curriculum vitae i warunkami do „Spółka Rolna" Kraków, Radziwiłłowska Nr 23. 334

Prasowaczek do pralni chemicznej poszukują Zakłady „Tęcza". Kraków, Czarnowiejska 72—74. Zgłoszenia osobiste. 322

Mosiądz, bronz, miedź, ołów, cynk kupuje J. TOKAR Kraków, ul. św. Jana 10 Telefon 574. 236

Zdolny gorzelnik poszukiwany do natychmiastowego wstąpienia. Zgłoszenia pod „Fabryka" do biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, Grodzka 13. 301

Ważne dla **POWRACAJĄCYCH Z AMERYKI!** Kupno i sprzedaż majątków ziemskich, gospodarstw wiejskich, kamienic, sklepów, kawiarń, hoteli, zakładów przemysłowych, jakoteż poddzierżawy tychże w Poznańskiem, na Kujawach, Pomorzu i Małopolsce przeprowadza i pośredniczy bardzo korzystnie **W. LASKO w Bochni, ul. Kazimierza Wielkiego 63. — Filia:** Gniezno, Warszawska 26. pod kierownictwem **HADRYCH GAJEK i Ska** z ogr. por. Zastępstwa we wszystkich większych miastach Wielkopolski. Informacye bezpłatnie. 274

Robotnika jelit poszukuje S. Schweid. Nowy Sącz, Kraszewskiego 8 243

Firma Hojtasz i Wołkowicz Kraków, Podwale 5 poszukuje obszernego jasnego **lokalu** lub kilku mniejszych na pracownię krawiecką za wysokiem wynagrodzeniem. 314

Zdolnego robotnika krawieckiego damskiego oraz samodzielną za kieciarkę przyjmie Dohna,

Na święta!

Rodzynki, migdały, orzechy włoskie i laskowe, wanilję, mak, marmoladę, śliwy prawdziwe bośniackie, oliwę do jedzenia, korzenie, drożdże, wina i likiery poleca hurtownie i detalicznie:

Kazimierz Ogorzały, ul. Szczepańska 11, tel. 3004.

Dwurazowa ekspedycya pocztą dziennie! 312

Grzyby podhalańskie

pierwszej jakości (czapki i krajane) w większej ilości sprzedam za przystępną cenę. Wiadomość w Biurze ogłoszeń „Prasa", Kraków, ul. Karmelicka 16. B

TYGODNIK DOSTAW na II. TARGU POZNANSKIM

Podczas trwania II. Targu Poznańskiego ukażą się 3 wielkie numery agitacyjne Tygodnika dostaw, które reprezentować będą wobec uczestników Targu przemysł całego Państwa, a własne biuro Tygodnika dostaw, zainstalowane na Targu, zajmie się szerokiem rozpowszechnieniem tychże. Ogłoszenia do tych numerów przyjmuje wydawnictwo Tygodnika dostaw we Lwowie, ul. Potockiego 26, do 25 lutego b. r. według swojej taryfy bez żadnej dopłaty, zaś od 25 lutego b. r. z 50% dopłatą. Dla wielkich instytucyi i pierwszorzędnych firm rezerwujemy cało- i półstronicowe miejsca dla ogłoszeń do końca lutego b. r.

Najnowsze żurnale mód na sezon wiosenny i letni oraz powszechnie znany żurnal „FAVORIT", do którego dostarczamy również kroje na każdą miarę dla Pań i dzieci do nabycia w firmie:

M. LANDAU, Kraków, św. Krzyża 5.

Sprzedaż częściowa i hurtowna. 8742

Skład papieru i galanteryi MICHAŁ SŁONIANY, Kraków, Sławkowska L. 24. poleca: papiery listowe, krajowe i zagraniczne, pocztówki art., lustra, albumy na pocztówki i fotografie, ramka na fotografie, portfele, papierośnice, teki na akta, karty do gry, wykonuje bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne i wszelkie druki. 300

Jednością silni!

Nietylko lud siermiężny upodobał sobie **„Pobudkę Bełdowskiego"**, lecz również i ci pracownicy, którzy w kopalniach, fabrykach, warsztatach, rafineriach itp. dźwigają na swych barkach rozwój i wielkość przemysłu polskiego. Dzisiaj granice naszej Ojczyzny są rozległe, więc i rozwój każdej gałęzi naszego przemysłu jest zapewniony.

Jeśli lud wiejski żywiołowo pop era **„Pobudkę Bełdowskiego"** to odzywam się do Was a śmiało mogę powiedzieć — do wielkiego grona przyjaciół i zwolenników mego przemysłu — z tem przeświadczeniem, że polski robotnik, pracę polskiego robotnika również żywiołowo popierał będzie w całej Polsce.

W jedności jest siła — tą zatem jednością **„Pobudka Bełdowskiego"** zdobędzie pierwszeństwo ponad wszelkimi innymi wyrobami i znajdzie się wkrótce we wszystkich kopalniach, rafineriach, fabrykach i warsztatach całej Polski.

Żądajcie wyraźnie **„Pobudkę Bełdowskiego"**.

Mr Wład. Bełdowski
Fabryka tutek i bibułek
Kraków, Plac Maryacki L. 1.

140

Perfumy francuskie na wagę

poleca

K. MIKLASZEWSKI

Kraków, Plac Dominikański 1.

Najnowszy sposób

listownego nauczania księgowości (buchalteryi) przeprowadza w możliwie najkrótszym czasie przez Radę Szkolną Krajową koncesyonowany

ZAKŁAD DLA NAUK HANDLOWYCH „MERKUR" W STRYJU

drogą korespondencyjną. Po ukończeniu kursu świadectwo. Warunki i ceny za nadesłaniem 40 Mp. 291

Redaktor naczelny: Emil Haecker. Redaktor odpowiedzialny: Maryan Jastrzębski.
Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód" w Krakowie. Czcionkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5 (tel. 1310).